

INVESTIREA ALOCAȚIILOR PENTRU COPII ÎN FONDURI DE INVESTIȚII

Documentare și sinteză: Dan Alexandreanu, consilier parlamentar

Sinteza documentară poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

* Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Legislația statelor membre nu conține prevederi privind redirecționarea alocațiilor copiilor către fonduri de investiții sub coordonarea statului. Aspectele solicitate se regăsesc în cazul asigurărilor private de studii, sănătate, investiții, etc., încheiate de părinți/tutori.

Prestația pentru copii sau alocația pentru copii este o plată de securitate socială, care este acordată părinților sau tutorilor copiilor, adolescenților și, în unele cazuri, persoanelor cu vârsta mai mică de 25 de ani, care își continuă studiile.

În general, statele acordă aceste prestații sociale prin autoritățile administrației publice centrale sau locale, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare (legislația muncii, legislația fiscală, legislația privind sistemele de asigurări sociale etc.). Prestațiile sociale pentru copii nu sunt încadrate în categoria "venituri ale familiei" și nu se impozitează.

ALOCAȚII

În exemplele următoare sunt prezentate o serie de situații ce vizează acordarea de alocații și încheierea de asigurări private.

În **Finlanda**, de exemplu, schema de alocație pentru copii a fost introdusă în anul 1948. Din anii '20 s-a acordat o indemnizație pentru copiii angajaților de la stat. În anul 1948 acest beneficiu a devenit universal, preluându-se exemplul altor țări nordice. Prestația se plătește pentru copii până la împlinirea vârstei de 17 ani, numai pentru copiii care locuiesc în Finlanda. Există, de asemenea, un supliment financiar pentru familiile monoparentale. Prestația se plătește prin instituția națională finlandeză de asigurări sociale (KELA).

Famiiliile care decid să-și îngrijească copiii la domiciliu sau în sistem privat au dreptul la prestații în numerar sub forma alocației pentru îngrijirea copilului. De asemenea, se poate acorda un ajutor suplimentar în funcție de veniturile beneficiarului. Alocația privată pentru îngrijirea copilului este destinată acoperirii cheltuielilor cu educația în mediu privat, fiind eligibili acei copii care au nevoie de mai mult de 20 de ore de educație timpurie pe săptămână. În plus, se poate acorda și un ajutor suplimentar, în funcție de veniturile părintelui. Alocația se plătește direct furnizorului de servicii de îngrijire a copiilor.

În **Ungaria** există mai multe forme de sprijin familial. Una dintre acestea corespunde programului social ce se regăsește și în alte țări, având denumirea de alocație pentru copii. Nivelul acesteia depinde de numărul de copii. Alocația familială se plătește până la vârsta de 18 ani sau până la finalizarea învățământului secundar. Pentru copiii cu dizabilități și pentru copiii cu probleme din familii monoparentale suma acordată este aproape dublă față de alocația normală.

Ajutorul de creștere a copilului se plătește părintelui, asistentului maternal sau tutorelui care crește trei sau mai mulți copii minori în locuința sa. Acesta se plătește de la data la care cel mai mic copil împlinește vârsta de trei ani și până când copilul împlinește vârsta de opt ani. Persoana care primește ajutor de creștere a copilului se poate angaja în activități remunerate cu o normă de maxim 30 de ore pe săptămână sau mai mult dacă lucrează la domiciliu. Alocația de îngrijire la domiciliu pentru copii și ajutorul de creștere a copilului nu se pot acorda concomitent.

Indemnizația de îngrijire a copilului se acordă părintelui, până când copilul împlinește vârsta de doi ani. Această prestație se plătește unuia dintre părinți după expirarea perioadei de sarcină și naștere sau după un interval cu aceeași durată. Părintele trebuie să contribuie la sistemul de asigurări sociale cel puțin 365 de zile în ultimii doi ani înaintea primirii indemnizației. Mamele care nu au prestat activități lucrative și care în mod normal nu beneficiază de indemnizația de îngrijire a copilului, dar care au absolvit cel puțin două semestre în învățământul superior, au dreptul la indemnizația de îngrijire a copilului până când acesta împlinește vârsta de 1 an.

În **Marea Britanie**, indemnizația/alocația/beneficiul pentru copii este o recunoaștere a statului pentru contribuția părinților în importanta sarcină legată de creșterea copiilor. Această sumă reprezintă un transfer de la cei necăsătoriți și fără copii la familiile cu copii. Este simplu și eficient de administrat, necesitând doar un certificat de naștere ca dovadă a dreptului de a beneficia de suma respectivă. Indemnizația se plătește indiferent dacă părintele este sau nu angajat, indiferent de venitul realizat. Deoarece este plătită mamei, este o sursă de venit sigură și independentă, oferind un anumit grad de independență a mamelor în situațiile în care nu există resurse nepartajate.

În statele membre ale Uniunii Europene se acordă pachete de beneficii familiale pentru un cuplu cu copii. Pachetul este alcătuit din prestații universale în numerar pentru copii, alte prestații în numerar (sume testate), indemnizații fiscale pentru copii sau indemnizații fiscale nerambursabile, prestații fiscale locale și indemnizațiile de locuință. Cel mai comun element al pachetului este "beneficiul universal" în numerar, care se regăsește în Austria, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Luxemburg, Letonia, Țările de Jos, Slovacia, Suedia și Marea Britanie. Șase țări - Republica Cehă, Lituania, Polonia, Portugalia, Slovenia și Spania - acordă o sumă numită "alocație" pentru copii. În Republica Cehă și Lituania, indemnizația îndeplinește o funcție similară cu alocația universală pentru copii prin aceea că nu variază cu veniturile mamei. Există o singură țară în Uniunea Europeană - Italia - unde copilul este beneficiul în numerar a unei prestații testate, acordată în funcție de veniturile părinților.

În **SUA**, în martie 2021, a fost adoptată o lege privind acordarea unui credit fiscal pentru copii. Efortul bugetar este de 1,9 miliarde de dolari. Potrivit legii, creditul fiscal pentru copii crește la un nivel de 3.000 dolari pe copil/an, pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 6 și 17 ani și la 3.600 dolari/an pentru copiii sub 6 ani pentru anul fiscal 2021. În anul 2020, nivelul alocației a fost de 2.000 de dolari/an.

Creditul nu se acordă persoanelor cu copii care câștigă peste 95.000 de dolari/an, dacă sunt singure, precum și familiilor cu copii care câștigă peste 170.000 de dolari/an. Pentru persoanele singure cu copii care câștigă mai mult de 75.000 dolari/an sau pentru familiile care câștigă peste 150.000 dolari/an, cuantumul creditului se reduce.

În expunerea de motive a legii s-a menționat că măsura este deosebit de necesară în contextul actual, pentru sprijinirea familiilor cu probleme, fiind necesare investiții multiple:

- acordarea de bani familiilor cu copii printr-o extindere a creditului fiscal, sub forma de alocație;
- oferirea de finanțări imediate pentru sectorul de îngrijire a copilului, pentru construirea unui sistem cuprinzător de îngrijire a copilului și de educație timpurie.

Dezvoltarea copiilor este grav afectată de faptul că nu sunt susținuți de resurse consistente și nu beneficiază de o îngrijire echitabilă. De la o sănătate mai bună la un angajament școlar mai reușit și rezultate emoționale sociale îmbunătățite, ambele soluții propuse de lege sunt necesare pentru bunăstarea copiilor.

În **România**, conform O.U.G. nr. 104/2018, pe numele fiecărui copil cu vârsta mai mică de 18 ani, s-a înființat la unitățile Trezoreriei Statului un cont special de economisire sub formă de depozit. Începând cu anul 2019, titularii de cont pot beneficia de o primă de stat în valoare de 600 lei anual până la vârsta de 18 ani, cu condiția ca suma depusă în anul respectiv în cont să fie de minim 1.200 lei.

Sumele depuse în contul individual de economii "Junior Centenar", cu excepția sumelor reprezentând prima de stat, sunt purtătoare de dobândă. La soldul contului se aplică o rată de dobândă de 3%/an. Dobânda se calculează și se plătește, la scadența depozitului, când titularul contului împlinește vârsta de 18 ani.

Sumele existente în contul individual de economii "Junior Centenar" nu pot face obiectul unei tranzacții, nu pot fi cesionate sau gajate, sub sancțiunea nulității actelor respective.

ASIGURĂRI PRIVATE

În ceea ce privește asigurările private, există multe posibilități de investire a unor sume de bani, coordonarea statului neexistând în aceste situații.

- în cazul asigurărilor de viață cu componentă de investiție, asiguratul cumpără unități de fond prin plata contribuțiilor și își asumă riscul pentru deciziile și gradul de risc al pachetului de investiții pentru care a optat. Clientul are posibilitatea de a alege între programe cu diferite grade de volatilitate, de la investiții cu grad redus de risc până la cele cu grad crescut, cum ar fi investiții pe piața de capital. În cazul asigurărilor tradiționale, asiguratorul este cel care își asumă riscul investiției.

- spre deosebire de fondurile de investiții, asigurările cu componentă de investiție sunt realizate de către compania de asigurări, a cărei rol principal este să aleagă și să încheie contractul cu investitorul. Investiția nu este legată de numele clientului, banii sunt plasați în investiții "bulk" de către societatea de asigurări.

- asigurarea de viață cu economisire pentru copii asigură siguranța unui sprijin financiar atunci când copilul va trebui să decidă singur. Există opțiuni standard - asigurarea poate fi încheiată de unul dintre părinți sau premium - asigurarea poate fi încheiată de ambii părinți.

Protecția este completă prin posibilitatea de atașare a următoarelor asigurări suplimentare: spitalizarea copilului ca urmare a unui accident; intervenții chirurgicale suferite de copil ca urmare a unui accident; exonerare de la plata primelor de asigurare ca urmare a invalidității contractantului; deces din orice cauză pentru contractantul principal.

- asigurarea suplimentară de investiție presupune un contract flexibil în ceea ce privește structura și durata sa, valoarea sumelor asigurate pentru contractul de bază și pentru asigurările suplimentare, valoarea și frecvența de plată a primelor de asigurare, siguranța capitalului investit, etc.

În **Irlanda**, părinții pot deschide:

- un cont de economii pentru copii la o bancă sau societate de construcții, acestea oferind acces instantaneu la fonduri. Impozit se plătește doar pentru partea care depășește echivalentul a 100 de lire sterline din dobânzi.

- un cont ISA Junior, care a fost lansat în 2011 pentru a înlocui Fondul fiduciar pentru copii. ISA-urile junior sunt conturi de economii fără taxe pentru copiii cu vârsta sub 18 ani. Există două tipuri de conturi Junior ISA: - numerar, în cazul în care nu se plătește impozit pe dobânda obținută; - acțiuni, unde banii sunt investiți și nu se plătesc impozite pe creșterea de capital. Limita actuală este de aproximativ 4.000 de lire sterline.

- obligațiuni naționale pentru economii și investiții (garanțiile și investițiile naționale NS&I) pentru tineri pot fi cumpărate pentru copiii cu vârsta sub 16 ani de către un părinte, rudă sau tutore. Acestea garantează returnări cu niveluri fixe de dobândă timp de cinci ani și nu se plătește niciun impozit. Un avantaj al acestor obligațiuni este că sunt susținute de HM Treasury.

- conturi Trust - care reprezintă un acord legal în care un părinte plasează active într-un trust și desemnează un administrator care să gestioneze acele active (bani, clădiri, terenuri sau investiții) în numele copilului, după decesul său.

- un cont de pensie personală autoinvestită junior (SIPP). Similar schemelor de pensii pentru adulți, SIPP-urile junior sunt eligibile pentru economisirea a circa 3.000 de lire sterline/an, care este limita ce poate fi plătită într-un cont Junior SIPP.

Cu toate acestea, beneficiile și regulile fiscale depind de circumstanțele individuale și este posibil ca acestea să se schimbe într-o perioadă de 50 de ani, până la pensionarea copilului care deschide contul. De asemenea, trebuie avut în vedere și faptul că valoarea investițiilor poate scădea sau crește, astfel încât copilul să poată primi înapoi mai puțin decât se investește.

BIBLIOGRAFIE

- <https://www.ifo.de/DocDL/dicereport114-rm1.pdf>
- https://www.caf.fr/sites/default/files/cnaf/Documents/international/fiches%20pays/Compil%20fiches%20pays%20UE_01%202018_English.pdf
- <https://library.fes.de/pdf-files/id/09079.pdf>
- <https://lege5.ro/gratuit/gmytcobrgy2q/ordonanta-de-urgenta-nr-104-2018-privind-implementarea-programului-guvernamental-growth-contul-individual-de-economii-junior-centenar>
- <https://www.zurich.co.uk/magazine/5-ways-to-invest-in-your-childs-future>
- <https://tcf.org/content/commentary/economic-recovery-calls-investments-child-allowance-child-care/?agreed=1>
- <https://theconversation.com/millions-of-american-parents-will-soon-get-a-monthly-allowance-4-questions-answered-156834>
- <https://www.irishtimes.com/business/considering-the-best-options-for-children-s-allowance-investment-1.303712>
- <https://www.cnbc.com/2021/03/09/how-3000-dollar-child-tax-credit-works.html>
- <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=9526&furtherNews=yes>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Child_benefit
- https://cpag.org.uk/sites/default/files/CPAG_Poverty139_ChildBenefitsEU.pdf
- https://www.caf.fr/sites/default/files/cnaf/Documents/international/fiches%20pays/Compil%20fiches%20pays%20UE_avril2017_English_VF.pdf